

Konuşma ve Dil Gelişiminin Teşvik Edilmesi İçin İpuçları

- ▶ Yüksek perdeli, şarkı söyleyen bir ses kullanın. Bu, konuşurken bebeğinizin dikkatini çekmeye ve tutmaya yardımcı olur.
- ▶ Seslerle oynayın. Oynarken aptallaşın ve çocuğunuzun yaptığı şeylerle bağlantı kuran sesler çıkartın.
- ▶ Kelimelerin anlamını iletmek için yüz ifadeleri ve jestleri kullanın.
- ▶ Çocuğunuzun banyo yaptırırken, beslerken veya giydirirken hareketlerinizi anlatın. Dil gelişimi için rutin aktivitelerde aynı kelimeleri kullanmak ve eşleştirme harika bir yoldur.
- ▶ İki yönlü iletişime teşvik edin. Çocuğunuz ses, kelime veya jest kullanarak sizinle iletişim kurduğunda, ona yanıt verdiğinizden ve bunu sohbete çevirdiğinizden emin olun.
- ▶ Çocuğunuzla beraber okuyun."Okuma", yazılı kelimeleri izlemeden resimleri tanımlamak anlamında da yapılabilir. Büyük, renkli resimler içeren kitapları seçin ve çocuğunuzun tanıdık nesneleri işaret etmeye ve adlandırmaya teşvik edin.
- ▶ Çocuğunuzun kelime hazinesini, zaten bildiği kelimeler üzerine eklemeye yaparak genişletin. Örneğin, çocuğunuz "köpek" diyorsa "Evet, bu büyük bir köpek" diyebilirsiniz"
- ▶ Çocuğunuzun ifadelerini tekrarlayın. Çocuğunuz bir konuşma veya dil hatası yaparsa, ifadelerini doğru biçimde tekrar yanıtlayın. Bu onların uygun telaffuz ve dilbilgisi öğrenmelerine yardımcı olur. Örneğin çocuğunuz "köpek büyük" diyorsa siz "evet bu büyük bir köpek" diyerek yanıtlayabilirsiniz.

İki tür iletişim becerileri

Bebekler Doğumdan itibaren hayatları boyunca inşa etmeye ve kullanmaya devam edecekleri iki iletişim becerisi geliştirmeye başlarlar:

- Alıcı iletişim, başka bir kişiden gelen mesajı alma ve anlama becerisidir. Bebek bu beceriyi sesin geldiği yöne başını çevirerek ve aynı yönde cevap vererek geliştirir.
- Anlamlı iletişim, bir mesajı başka bir kişiye sesler, konuşma, işaretler ya da yazılar yoluyla iletme yeteneğidir. Ağlamak, agulamak ve vücut dilini kullanmak bebeğin erken ifade etme becerilerinin örnekleridir.

Konuşma ve dil gelişimine giriş

Pathways.org, bir çocuğun motor, duyuşal ve iletişim gelişimini en üst düzeye çıkarmak için ebeveynleri ve sağlık profesyonellerini ÜCRETSİZ araçları ve kaynakları ile güçlendirir.

friends@pathways.org
www.pathways.org

Ücretsiz Kopyalayabilirsiniz.

DEĞİŞTİRMEYİN, PATHWAYS.ORG'U KAYNAK OLARAK BELİRTİN
Bu çalışmanın herhangi bir kısmını kullanma izni Pathways.org'dan alınmalıdır. Materyaller hiçbir ücret ödmeden sağlanmaktadır; Önceden yazılı onay alınmaksızın Pathways.org matzemelerinden herhangi bir ücret talep edilemez.
© Telif hakkı 2020

Pathways.org, 501(c)(3) e göre kar amacı gütmeyen bir organizasyondur.

Edited by Prof. Dr. Mintaze Kerem Günel, Translated by Hacettepe University, Unit of Cerebral Palsy and Pediatric Rehabilitation and Association of Turkish Child Physiotherapists.

Çocuk gelişimini en üst düzeye çıkarmak için ÜCRETSİZ araçlar

Pathways.org, 501(c)(3) e göre kar amacı gütmeyen bir organizasyondur.

3

AYA
KADAR

- ☐ Göz teması kurar
- ☐ Farklı ihtiyaçları için farklı şekilde ağlar
örneğin açlık veya yorgunluk için
- ☐ Cıvılda ve gülümser

- ☐ Yüzlere ilgi gösterir
- ☐ Seslere ve konuşmalara sakinleşerek
veya gülümseyerek cevap verir
- ☐ Konuşmaya veya sese doğru döner

6

AYA
KADAR

- ☐ Da, da, da gibi ünsüz sesleri kullanarak
babıldama seslerini kullanmaya başlar. P b
ve m sesleri ile bebekçe konuşmaya başlar
- ☐ Duygularını ifade etmek için farklı sesler çıkarır
- ☐ Dikkat çekmek için babıldama seslerini kullanır

- ☐ Konuşulduğunda dinler ve cevap verir
- ☐ Ani gürültü ve seslere tepki gösterir
- ☐ Ses çıkartan oyuncaklara dikkat eder

9

AYA
KADAR

- ☐ Sesleri taklit eder
- ☐ İki yönlü iletişime katılır
- ☐ Babıldama yaparken ses çeşitliliği
seslendirilebilir kombinasyonları kullanır

- ☐ Kendi ismi söylediğinde tanır
- ☐ Seslenildiğinde tanıdık objelere ve
insanlara bakar
- ☐ Hareketlerle eşleştirilmiş bazı
rutin komutları takip eder

12

AYA
KADAR

- ☐ "Mama", "dada" gibi anlamlı kelimeler söyler.
- ☐ Konuşma seslerini taklit eder
- ☐ Bebekçe sesleri ve konuşma ritimleri vardır

- ☐ Hayır denildiğinde tepki verir
- ☐ Basit direktiflere cevap verebilir ör: (buraya gel)
- ☐ Nereye baktığınıza ve nereyi
gösterdiğinize dikkat eder

15

AYA
KADAR

- ☐ 5-10 kelime kullanabilir
- ☐ Basit kelimeleri ve hareketleri taklit edebilir
- ☐ Mimiklerle sesleri birleştirebilir

- ☐ Çoğunlukla basit direktifleri takip edebilir
- ☐ Resimlere ilgi gösterir
- ☐ Isimlendirildiğinde 1-2 vücut bölümünü tanır

18

AYA
KADAR

- ☐ Konuşmada duyduğu sözcükleri tekrar eder
- ☐ Sorulara cevap verir
- ☐ Bebekçe konuşma üretmeye devam eder

- ☐ Resimlerdeki tanıdık objeleri ya
da insanları gösterebilir
- ☐ "İçinde, üstünde" tanımlamalarını anlar
- ☐ Evet/hayır sorularına kafasını
sallayarak cevaplayabilir

21

AYA
KADAR

- ☐ En az 50 kelime kullanır
- ☐ Devamlı yeni kelime taklit eder
- ☐ Objeleri ve resimleri adlandırabilir

- ☐ Basit zamirleri anlar (ben, sen, benim)
- ☐ Yeni sözcükleri çabucak anlar
- ☐ Isimlendirildiğinde 3-5 vücut bölümünü tanır

24

AYA
KADAR

- ☐ Sembolik oyun oynarken yaparken
jestleri ve sözcükleri kullanır
- ☐ 2 kelimeli cümle kurmaya başlar
- ☐ Basit zamirleri kullanır (ben, sen, benim)

- ☐ Eylem kelimelerini anlar
- ☐ İki aşamalı emir ifadelerin, takip edebilir,
örn: "Ceketini al ve bana getir"
- ☐ Hikaye dinlemekten hoşlanır

30

AYA
KADAR

- ☐ Devamlı 2-3 kelimeli cümle kurar
- ☐ "İçinde, üstünde" kelimelerini kullanır
- ☐ Konuşmasının %50 si bakan
kişi tarafından anlaşılır

- ☐ 2 adımlı birbiriyle ilgisi olmayan
talimatları takip eder, ör: "Topu bana ver
ve ceketini al" Paltonu al ve bana getir"
- ☐ Temel isimleri, filleri, zamirleri anlar
- ☐ "Benim, senin" i anlar

36

AYA
KADAR

- ☐ "Ne, nerede" sorularını sorar
- ☐ Çoğul kullanır, ör: "Köpekler"
- ☐ Konuşmasının çoğu bakan
kişi tarafından anlaşılır

- ☐ Basit kurulmuş cümleleri anlar
- ☐ Renk, uzay, zaman gibi kavramları
basit bir şekilde anlayabilir

- ☐ "Neden" sorularını anlar

Çocuk gelişimi hakkında daha fazla ÜCRETSİZ kaynak bulmak
için lütfen www.pathways.org adresini ziyaret edin.

*Prematüre çocuğunuzun yaşı düzeltmeyi unutmayın.